

Erfaringer med nedtrapping av medikamenter

Ved psykiater Tor Øyvind Hummelsund
Medikamentfritt behandlingstilbud for Helse Midt-Norge
Vegsund DPS

Bakgrunn

- * Pasientgruppe:
  - * Kroniske psykiske lidelser unntatt psykoser, bipolar 1, og aktiv ruslidelse.
  - * 2 eller flere mislykkede behandlingsforsøk, inklusive medikamenter.
- * Ingen krav om medikamentfrihet eller nedtrapping.
- * Tilbyr omfattende, strukturert medikamentfritt behandlingstilbud i 8 uker, som dag- eller døgntilbud.

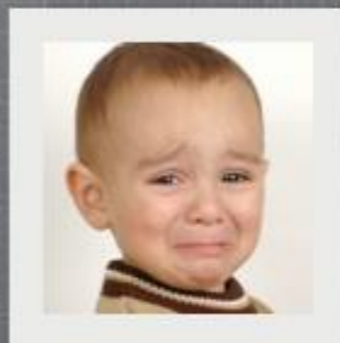

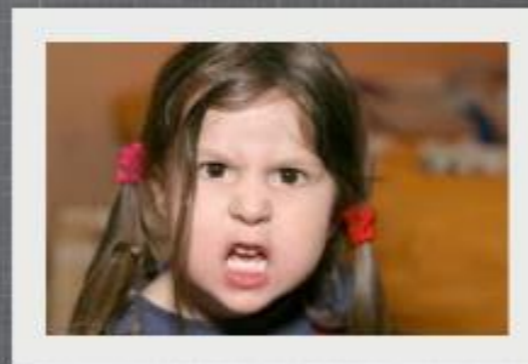
Bånd til foreldre

Traumatiske hendelser

Smerte / tristhet / fortvilelse

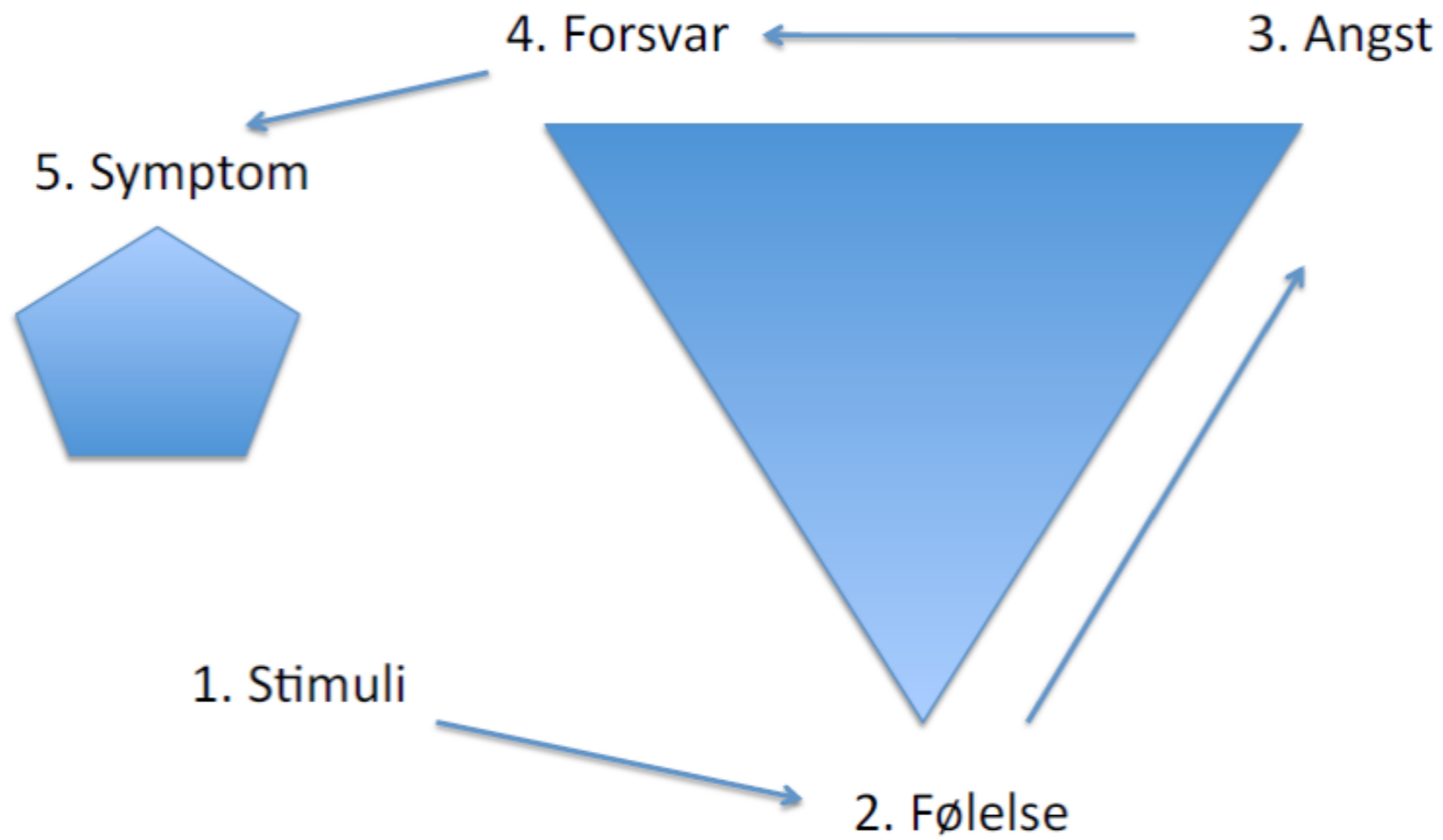

Sinne / raseri og
skyldfølelse over
sinne / raseriet

Unngår følelser:
-selvbilde
-selvdestruktiv atferd
-symptomer

Konflikttriangleret

Hva gjør medikamentene?

- * Dempser angst
- * Reduserer intensitet i følelser
- * Mindre bruk av forsvar som ikke eller kun delvis fungerer
- * Gir færre symptomer
- * Til hvilken pris???

Utgangspunkt

- * Ingen medikamenter
  - * Prinsipielt imot
  - * Har trappet ned på eget initiativ før behandlingsstart
- * Står på medikamenter
  - * Ønsker nedtrapping: i behandlingsperioden eller etter avsluttet behandling?
  - * Ønsker optimalisering, mindre bivirkninger
- * Fornøyd med medikament-behandling, men kun delvis effekt
  - * Vil fortsette medikamentell behandling, avvente effekt av vår behandling
- * Vil prøve ut ikke tidligere forsøkte medikamenter i tillegg til vår behandling:
  - * Gjøres ikke i vårt tilbud

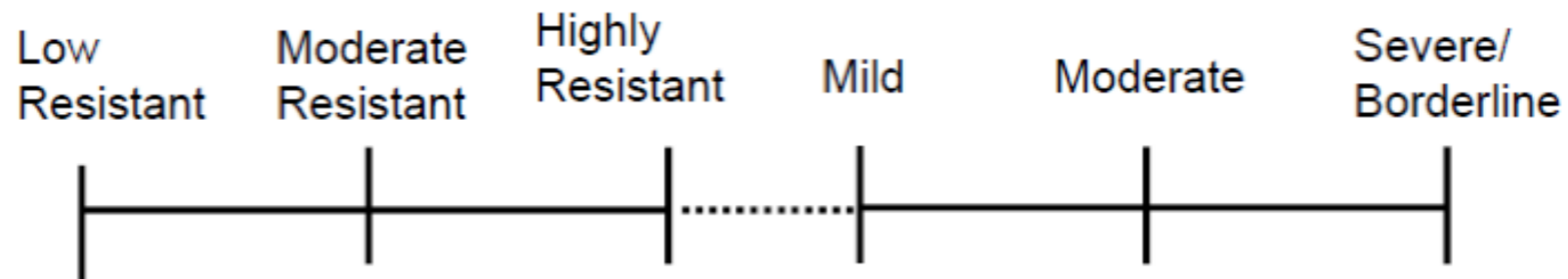
Holdning til medikamentbruk

- * Vi hjelper pasientene til å nå sine mål for medikamentbruk, så lenge det medfører mer hensiktsmessig bruk og/eller reduksjon
- * Vi tilbyr aktiv behandling som kan gi mindre behov for medikamentbruk
- * Om overmedisinering hindrer tilgang til følelser kan vi ikke hjelpe pasienten
- * Antipsykotika og benzodiazepiner viktigst å redusere, deretter stemningsstabiliserende og antidepressiva.
(bivirknings- og risikoprofil)

Spectrum of
Psychoneurotic Disorders

Spectrum of Patients with
Fragile Character Structure

Striated Muscle + Isolation of affect

Smooth Muscle/Conversion + Repression

Cognitive-Perceptual Disruption + Primitive Defenses

Kasus 1

- * Kvinne i 30-årene, psykodiagnostisk mild fragilitet.
- * Psykotisk gjennombrudd 3 år tilbake i tid, nå kronisk angst og depresjon, fungerer meget dårlig.
- * Bruker Abilify, Seroquel, Lamictal og Zoloft ved innkomst.
- * Er sedert, litt sløv, gått opp i vekt, men følelser lar seg aktivere.
- * Redd for ikke å få sove, vil beholde Seroquel. Usikker effekt av Lamictal, tvilsom indikasjon.
- * Ikke psykose på 3 år. Engangsepisode.
- * Seponerte Abilify og Lamictal. Fortsatte med Zoloft og Seroquel etter eget ønske. Mindre bivirkninger.
- * God effekt av behandling, tilfrisking til normalområde. Videre nedtrapping lokalt om effekten holder seg over tid.

Kasus 2

- * Mann i slutten av 20-årene
- * Psykodiagnostisk moderat fragilitet
- * Står på Cipralex 20 mg fast. Usikker effekt.
- * Anbefaler å ikke endre dette før etter en robust bedring av symptombildet.

Kasus 3

- * Kvinne ca 30 år, psykodiagnostisk høy motstand med repression
- * Kronisk dyp depresjon, «alt er min feil».
- * Bruker ingen medikamenter, forsøkt mange uten effekt men med bivirkninger.
- * Ønsker medikamentfri behandling, og fortsette uten medikamenter uansett effekt.

Hva taler for nedtrapping?

- * Organiske forandringer:
  - * Behandlet sykdommer som kan gi psykiske symptomer (stoffskifte, mangelsykdommer, +++)
  - * Bedre fysisk form
  - * Slutt på bruk av rusmidler
- * Psykologiske forandringer:
  - * Major unlocking
  - * Restrukturering av forsvar
  - * Det ubevisste gjøres bevisst
- * Psykososiale forandringer:
  - * Reduksjon av stressfaktorer (fulgt av bedring...)
  - * Bedre psykososial oppfølging
  - * Fjerne pågående traumatiserende faktorer